

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Informace o změnách právních předpisů v oblasti daní

Touto informací upozorňujeme na změny některých právních předpisů, které v současné době mění některá dosavadní ustanovení různých právních předpisů, které mají vliv na různé oblasti daňového systému.

1) Změna průměrné ceny PHM – benzínu automobilového BA95

Vyhláškou č. **375/2021 Sb.** byla změněna s účinností od **19.10.2021** průměrná cena PHM u benzínu automobilového BA 95 na částku **33,80 Kč** (doposud byla platná sazba 27,80 Kč). Tato průměrná sazba se používá pro stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad dle vyhlášky 589/2020 Sb. v případech, kdy není doložena skutečná cena nakoupených pohonných hmot pro uskutečnění pracovní cesty.

Jen závěrem upozorňujeme, že uvedenou vyhláškou byla změněna pouze průměrná sazba uvedeného paliva – benzin automobilový BA 95, **u jiných pohonných hmot, např. nafty ke změně průměrné ceny nedošlo.**

2) Změna paušální částky daně u DPFO pro rok 2022

U poplatníků – fyzických osob v paušálním režimu daně, dochází pro období roku 2022 ke zvýšení měsíční částky paušální zálohy, a to vlivem růstu záloh na sociální a zdravotní pojištění.

Od roku 2022 bude nově činit výše zálohy na paušální daň za kalendářní měsíc **5 994,- Kč**. Tato částka v sobě zahrnuje minimální pojistné za sociální pojištění ve výši 3 267,- Kč, minimální pojistné na ZP ve výši 2 627,- Kč a daň z příjmu ve výši 100,- Kč.

Tato nová záloha pro období leden 2022 musí být uhrazena nejpozději ve stanoveném termínu **do 20. ledna 2022.**

3) Prominutí DPH u respirátorů, filtračních masek a filtrů

Ve Finančním zpravodaji č. 33/2021 ze dne 19.10.2021 bylo zveřejněno rozhodnutí MFČR, vydané dle § 260 Daňového řádu, o prominutí DPH u dodávek vyjmenovaných druhů zboží – respirátorů, filtračních polomasek, pokud jsou určeny k ochraně uživatele a jeho okolí, jakož i filtrů a příslušenství uvedených polomasek a respirátorů. Toto prominutí DPH je vyhlášeno **pro období od 1.11.2021 do 31.12.2021.**

Upozorňujeme, že pokud by plátce na daňovém dokladu uvedl daň na výstupu, jež je tímto rozhodnutím prominuta, je povinen tuto daň přiznat podle § 108 odst. 4 písm. f) zákona o dani

z přidané hodnoty, přičemž **příjemce tohoto zboží si nemůže** uplatnit nárok na odpočet daně. Plátce je však oprávněn následně chybně přiznanou DPH na výstupu opravit postupem podle § 43 zákona o dani z přidané hodnoty vystavením opravného daňového dokladu.

Závěrem poznamenáváme, že pro období do 31.10.2021 bylo řešeno stejné prominutí DPH předchozími rozhodnutími MFČR, která byla zveřejněna ve Finančním zpravodaji č. 31/2021 a předcházejících.

4) Prominutí DPH za dodání elektřiny nebo plynu

Ve Finančním zpravodaji č. 34/2021 ze dne 20.10.2021 bylo zveřejněno rozhodnutí MFČR, vydané dle § 260 Daňového řádu, o prominutí DPH za dodání elektřiny nebo plynu.

Daň z přidané hodnoty se za uvedených podmínek promíjí, pokud se **zdanitelné plnění uskutečnilo nebo úplata, u níž vznikla povinnost přiznat daň, byla přijata, v období od 1. listopadu 2021 do 31. prosince 2021.**

Jak vyplývá z odůvodnění uvedeného rozhodnutí, prominutí daně z přidané hodnoty se reálně projeví u osob, které si nemohou uplatnit odpočet daně z dodané elektřiny a plynu (tj. projeví se to u domácností, malých podniků, které nejsou plátcí daně, ale také i u neziskových organizací, škol apod., které si také neuplatňují nárok na odpočet daně), přičemž z důvodu snížení administrativní náročnosti **nebude rozlišován způsob použití plynu nebo elektřiny.**

V souladu s principy daně z přidané hodnoty **se promíjí daň** na výstupu vypočtená ze základu daně dle § 36, § 36a nebo § 37a zákona o dani z přidané hodnoty, tj. např. **včetně vedlejších výdajů spojených s dodáním tohoto zboží, které se zahrnují do základu daně** (typicky služby spojené s distribucí zemního plynu nebo elektřiny).

K uvedené problematice byla vydána i samostatná informace GFŘ, z jejíhož obsahu vyplývají dále uvedené postupy, které by měly být uplatněny v praxi:

- U vyúčtování s datem uskutečnění zdanitelného plnění (typicky odečty elektroměrů a plynoměrů) v období **od 1. 11. 2021 do 31. 12. 2021** je tedy na případný **doplatek DPH prominut..**
- Zákon o DPH a ani samotné Rozhodnutí neukládá plátcům povinnost z titulu prominutí provést povinný odečet elektroměrů a plynoměrů nebo realizovat jiný mimořádný úkon za účelem zjištění stavu k 1. 11. 2021 nebo k 31. 12. 2021.
- U záloh přijatých v období **od 1. 11. 2021 do 31. 12. 2021 je DPH prominuta.** U záloh přijatých mimo toto rozhodné období DPH prominuta není.
- Zákon o DPH a ani samotné Rozhodnutí neukládá dodavatelům nebo jejich zákazníkům povinnost měnit výši samotných záloh. Výše hrazených záloh je věcí smluvního ujednání mezi dodavatelem a jeho zákazníkem. Rovněž tak **povinnost vrátit část zaplacené zálohy odpovídající výši prominutí daně není upravena zákonem o DPH nebo Rozhodnutím, neboť toto je soukromoprávní záležitostí.**
- **Plátce je za podmínek stanovených zákonem o DPH oprávněn k odpočtu daně z přijatých zdanitelných plnění, která použil nebo použije pro účely dodání elektřiny nebo plynu, u něhož je tímto Rozhodnutím prominuta daň.** Toto ustanovení se však týká jen plátců, kteří uskutečňují dodání elektřiny nebo plynu, u které je DPH prominuta (např. ČEZ, EON apod.).

V případě dodání elektřiny nebo plynu (dle § 13 odst. 1 zákona o DPH), je plátcе povinen **vystavit daňový doklad bez uvedení sazby daně a výše daně pro rozhodné období**, případně s uvedením sazby daně 0 % a výše daně 0.

V případě, že plátcе nebo identifikovaná osoba splňuje podmínky pro prominutí dle Rozhodnutí, pak **dotčené plnění vykáže na řádku 26 daňového přiznání**, a to v hodnotě základu daně stanoveného dle zákona o DPH, a to platí i pro příjemce plnění v případě aplikace režimu přenesení daňové povinnosti.

V kontrolním hlášení se údaje o dodáních, u kterých dojde k prominutí daně na základě výše uvedeného Rozhodnutí, neuvádí.

Celé znění informace k uvedené problematice naleznete na:

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/novinky/2021/promijeni-DPH-pri-dodani-elektřiny-nebo-plynu-11717>

nebo

[Informace GFŘ k PROMÍJENÍ daně z přidané hodnoty při dodání elektřiny nebo plynu \(z důvodu mimořádné události\) - Novinky 2021 | Daně | Finanční správa \(financnisprava.cz\)](#)

5) Stravné u náhrad cestovného

V souvislosti s úpravou Zákoníku práce, provedenou v ustanovení § 343c, podle které zaměstnanec nemůže zprostit zaměstnavatele povinnosti vyplatit zaměstnanci mzdu nebo náhrady dle Zákoníku práce, upozorňujeme na skutečnost, že stravné příslušící zaměstnanci v rámci náhrady cestovních výdajů musí být zaměstnancem vyúčtováno, zaměstnavatelem musí být vyplaceno a nelze tyto náhrady stravného nahrazovat poskytnutím stravenek nebo peněžního stravovacího paušálu.

Uvedený výklad vychází ze skutečnosti, že náhrady cestovní výdajů jsou zákonnou (obligatorní) povinností zaměstnavatele, zatímco poskytování stravenek nebo peněžního stravovacího paušálu je nepovinným (fakultativním) benefitem, který může a nemusí zaměstnavatel poskytovat dle vlastního rozhodnutí.

Pokud tedy zaměstnancům přísluší při pracovních cestách delších jak 5 hodin náhrada stravného na pracovní cestě, musí být tato náhrada vyúčtována v cestovním příkaze. V tomto případě pak zaměstnanec nemá nárok v uvedených dnech, ve kterých byla konaná pracovní cesta, nárok na fakultativní plnění ve formě stravenek nebo stravovacího paušálu.

Avšak v případě, že by pracovní cesta trvala méně než 5 hodin, ale přitom pracovník odpracoval v daný den pracovní směnu v trvání nejméně tři hodiny (viz § 24/2/j/4 ZDP), má nárok na fakultativní benefit ve formě stravenky nebo stravovacího paušálu podle rozhodnutí zaměstnavatele.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 26.10.2021